STEM Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *STEM Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31151

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

STEM Motivasyon Ölçe?i, bireylerin Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik alanlar?na yönelik sahip olduklar? motivasyon düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe diline uyarlanmas?, geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?lmas? süreçlerini kapsamaktad?r. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli ve güvenilir sonuçlar üretebildi?ini göstermi?tir. Elde edilen yüksek psikometrik de?erler, ölçe?in e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?ma uygun oldu?unu teyit etmektedir.

Ölçek, dört temel boyutta toplam 28 maddeden olu?makta olup, 4'lü Likert tipi derecelendirme ile yan?tlanmaktad?r. Yap?lan faktör analizleri ve iç tutarl?l?k hesaplamalar?, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü ve güvenilirli?ini desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler

STEM, Motivasyon, Ölçek Uyarlamas?, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

?smail Dönmez

Amaç

STEM Motivasyon Ölçe?i'nin temel amac?, ö?rencilerin veya bireylerin Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik disiplinlerine yönelik içsel ve d??sal motivasyon düzeylerini nicel olarak belirlemektir. Bu ölçüm, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n, ö?rencilerin STEM alanlar?na olan ilgisini ve kat?l?m?n? art?rmaya yönelik etkili stratejiler geli?tirmesine yard?mc? olur.

Ölçe?in Türkçe'ye uyarlanmas? çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçeyi konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli ölçümler yapabilmesini sa?lamay? hedeflemi?tir. Bu uyarlama, uluslararas? alanda kabul görmü? bir arac? yerel ara?t?rmalara kazand?rm??t?r.

Yap?

STEM Motivasyon Ölçe?i, motivasyonu çok boyutlu bir yap? olarak ele al?r ve dört ana alt boyutta ölçüm yapar. Bu alt boyutlar, STEM disiplinlerinin her birine kar??l?k gelir: Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik. Ölçek, bireyin bu alanlara yönelik tutumlar?n?, ilgisini ve ö?renme iste?ini yans?tan bili?sel ve duyu?sal unsurlar? de?erlendirir.

Ölçekteki maddeler, ö?rencilerin bu dört alandaki etkinliklere ne s?kl?kla kat?ld???n? ve bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

etkinlikleri ne kadar de?erli buldu?unu de?erlendirerek genel motivasyon profilini ortaya koyar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in faktör yap?s?n?n verilerle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri 0.87 olarak hesaplanm??t?r. Bu de?erin 1'e yak?n olmas?, örneklem büyüklü?ünün faktör analizi için yeterli oldu?unu ve maddeler aras?ndaki korelasyonlar?n güçlü oldu?unu i?aret etmektedir.

Ek olarak, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan gelip gelmedi?ini test eden Bartlett Boyutsall?k Testi anlaml? bulunmu?tur (p=0.000). Bu anlaml?l?k düzeyi, verilerin faktör analizine uygun oldu?unun ve maddeler aras?nda anlaml? ili?kiler bulundu?unun güçlü bir göstergesidir. Özde?erlik-madde grafi?i ve maddelerin toplam varyans de?erleri de 0.87 olarak rapor edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l???n? belirlemek amac?yla Cronbach Alfa (α) güvenirlik katsay?s? hesaplanm??t?r. Yap?lan analiz sonucunda ölçe?in genel güvenirlik katsay?s? 0.91 olarak bulunmu?tur.

0.91 de?eri, ölçe?in maddelerinin birbiriyle yüksek düzeyde tutarl? oldu?unu ve güvenilir bir ölçüm sa?lad???n? göstermektedir. Bu yüksek güvenirlik düzeyi, ölçe?in tekrarl? ölçümlerde benzer sonuçlar verece?i beklentisini güçlendirmektedir ve bilimsel ara?t?rmalarda kullan?m için oldukça uygun kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini do?rulamak amac?yla Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?lm??t?r. Analiz öncesinde örneklem yeterlili?i ve veri uygunlu?u kontrol edilmi?tir.

KMO De?eri: 0.87 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek de?er (0.80 üzeri), örneklemin faktör analizi için mükemmel düzeyde yeterli oldu?unu kan?tlar.

Bartlett Testi: Anlaml?l?k düzeyi p=0.000 olarak tespit edilmi?tir. Bu sonuç, de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin birim matrisinden farkl? oldu?unu, dolay?s?yla faktör yap?s?n?n ç?kar?lmas?n?n uygun oldu?unu göstermektedir.

Bu istatistiksel sonuçlar, orijinal ölçe?in dört faktörlü yap?s?n?n (Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) Türkçe verilerde de ba?ar?l? bir ?ekilde temsil edildi?ini ve yap?sal geçerli?in sa?land???n? do?rulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ö?renciler (Yüksekokul veya Lise Düzeyi Ö?rencileri)

Age Group: Belirtilmemi? (Genellikle Ergenlik ve Genç Yeti?kinlik dönemi)

Population Details: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas? için kullan?lan çal??ma grubu detaylar? makalede yer almaktad?r.

Test Methodology: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (1=Asla - 4=S?kl?kla)

Anahtar Kelimeler

E?itim, Psikometri, STEM E?itimi, Motivasyonel Ölçek, Cronbach Alfa, Faktör Yükleri.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?

Affiliation Email addresses: Belirtilmemi?

Correspondence Address: Belirtilmemi?

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için ilgili yazar ?smail Dönmez'den izin al?nmas? gerekmektedir. Akademik çal??malar için genellikle kaynak gösterilerek kullan?m izni mevcuttur.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullan?mlarda genellikle ücretsizdir.

Test Y?l? (Adaptasyon): 2020

Kaynaklar

DÖNMEZ, ? . (2020). STEM Motivasyon Ölçe?i'nin Türkçeye uyarlanmas?: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Yüzüncü Y?l Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi , 17* (1) , 486-510 . Retrieved from https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/article/693825

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu çal??man?n orijinal PDF'i buradan indirilebilir: stem-motivasyon-olceginin-turkceye-uyarlanmasi-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

STEM Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Bilim (8 m)
Teknoloji (7 m)
Mühendislik (6 m)
Matematik (7 m)

ARABPSYCHOLOGY.COM